

Euthanasie in Nederland

Artsen kunnen in bijzondere omstandigheden euthanasie uitvoeren en hulp bij zelfdoding verlenen als een patiënt daar om vraagt. De euthanasiewet, ofwel de Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding (Wtl), benoemt de voorwaarden waaronder euthanasie of hulp bij zelfdoding mogelijk is.

Bij euthanasie dient een arts dodelijke medicijnen toe aan een patiënt om een eind te maken aan ondraaglijk en uitzichtloos lijden. Ook hulp bij zelfdoding door een arts valt onder de euthanasiewet. De patiënt neemt dan zelf dodelijke medicijnen in.

Euthanasie kan alleen op het verzoek van de patiënt zelf en dus niet van een familielid of andere naaste. Ook mag euthanasie alleen bij mensen die ouder zijn dan 12 jaar.

De meeste mensen bij wie euthanasie wordt uitgevoerd, hebben ongeneeslijke kanker of een andere ernstige lichamelijke aandoening. Maar de wet bepaalt niet dat euthanasie alleen kan plaatsvinden bij terminale patiënten, of dat het lijden door een lichamelijke ziekte moet komen. Een euthanasieverzoek van patiënten met een psychiatrische stoornis, kan dus ook onder de wet vallen.

Wel moet de patiënt een medische aandoening hebben. Mensen die 'levensmoe zijn' of hun leven 'voltooid' vinden, maar geen medische aandoening hebben, vallen niet onder de euthanasiewet.

De euthanasiewet geeft geen recht op euthanasie. Een arts is dus niet verplicht om euthanasie uit te voeren. Als een arts de euthanasie niet zelf wil uitvoeren, moet hij dit altijd met de patiënt bespreken. Dan kan de patiënt eventueel contact opnemen met een andere arts.

Een arts die euthanasie heeft uitgevoerd, moet dit altijd direct melden bij de gemeentelijke lijkschouwer.

Regionale toetsingscommissies beoordelen artsen die euthanasie uitvoeren. Zij controleren of artsen zich hebben gehouden aan de wettelijke zorgvuldigheidseisen. In iedere commissie zitten in elk geval een arts, een ethicus en een jurist.

Als een arts zich niet houdt aan de wet, kan het Openbaar Ministerie (OM) hem vervolgen. De straf die hij kan krijgen, verschilt:

- Euthanasie kan leiden tot een gevangenisstraf van maximaal 12 jaar.
- Hulp bij zelfdoding kan leiden tot een gevangenisstraf van maximaal 3 jaar.